

శృంగారకీర్తనలు

ఇది

నూజివీడుకాటూకా, పెదఆవటవల్లె

గ్రామకావురస్తుడు

ఆవటవల్లె గోపాలకృష్ణయ్యగారి

ద్వితీయ పుత్రుండగు

రామకృష్ణయ్యచే రచియింపబడి

చోకటింపబడినది.

మొదటికూర్పు 1,000 ప్రతులు.

1918.

నేను ముద్రాక్షరకాల

మచిలీపట్నము

శుభమస్తు.

ఆవిష్కృతమస్తు

శ్రీ యోనమదల వేణుగోపాల స్వామిమీద శృంగార కీర్తనలు

కం॥ శ్రీకర దుక్తిణీపతియగు
శ్రీకృష్ణుని చరితమిపుడు చెప్పితివినుడీ
సాకల్య శాంతగుణుడగు
నా కరిరక్షకుడు నన్ను ననయము బోచున్॥

చ॥ సలిలవిహారు లిద్దరును సన్నతకాసన చారులిద్దరున్
అరయగ విప్రులిద్ద రసహయపరాక్రమ శాలులిద్దరున్
పాలతులదాయువా డొకడు భూమినిబుట్టినవా డొకండుని
పలుపురితోడ బుట్టిన కృపాతతినాకు ప్రసన్నచయ్యెడిన్॥

బేహారు — అదితాశం.

గణనాథా నన్ను బోవరారా॥ గణ॥ గణనాథాయని ఘన
మగ బిలచుచు । విసయము తోడను వేడుచునుంటిని! ఘనతక్కినా
గజముఖుడవు నీ! గానముతోడను గారవించి॥ గణనాథా॥ ౨ ఏక
దంతని న్నెక్కువగానుది! చిక్కజేసుకుని! సొక్కగ వేడుచు॥ మిక్కుట

4. శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

విని | పల్కితే నెచాలానూకొని మాటిమాటికినిన్ను | మనమునానే
నిల్చి యుంటి|| తడవు|| ౫ కరుణయుంచవేమిరాశ్రీ | యెనమదలగో
పాలనేడు | ధరను నానాటపల్లె | వరరామకృష్ణానుత|| తడవు|| ౬

శుద్ధకాంభోజి — అట.

౧ పక్కావీడచితిరుగ | నెక్కువేమున్నాది | చక్కానినాసామి
చాలుచాలునురా|| చక్కదనమున కొలశినీనా | సఖియలను విడనాడ
జాలక | యెక్కునముగా జూచినన్ను | అక్కరకు రాకుండజేయుట||
పక్కా|| ౨ అకూలుముడచీనె | నాశాలోనిచ్చితె | సాకారములుజెప్పి
చంకాలోనుంచీయు వంకదారిని బడియు వేగమె | పంకజాత్మలచెం
తజేరియు చంకనున్న విడియములు యాసఖియకొనగయు గూడుటేల
ను|| పక్కా|| ౩ గుట్టాగనీయందు | గురిబెట్టుకొనినేను కట్టాకునిల
బాడి | కనుమర్పాకుంటీని బట్టబయలుజేసినన్ను | పట్టణపు వనితాల
గూడి | దిట్టముగ రతికేళిసుఖములు | దేలుచుంటివదేమి దేవ|| పక్కా||
౪ పట్టాకుందామంటె | పశిబాలుడవుగావు | రట్టాకులోబాడి | రచ్చ
కెక్కెదావుఁ ఁట్టికంగాలించు మన్నధ | బాణతెలులకు నోర్వకాలను
పైట్టుబెట్టెద నడుగుదాటకు | వగలుబొగలుచు నుంటినేరిటు|| పక్కా||
౫ యెంచడరమానిన్ను | యెనమదలగోపాల | వంచానజేయుట | మం
చితనమటర | లంచగొండివటంచు దెలిశెను | రామకృష్ణదాసపోష |
కొంచెమయినా మరువకనునా | శించి యుంటెనిటులజేయుట|| పక్కా||

కాంభోజి అటతాళం.

వయ్యారినాసామి | వస్తేపోజాలావు | యియ్యాడకరుణించి |
యింటికిబోరా|| యేర్పూమా యెరవచ్చి | పోజాలకుంటీవి | మజ్జానమా
దాలె | మల్లివత్తువుగాని|| ౨ యింటికివస్తేను | విడువజాలవునన్ను | జం
టవదలవునీవు | తంటాలువచ్చును|| వ|| ౩ వంటారిదానన | న్నొదలాక.

శ్రీ యెనమదల వేణుకోపాస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు. 5

యుంటేను । యింటిపొరుగువారు । అంటిల్లజేసేను॥ వ॥ ౪ ఎంతజెప్పి
నవినవు । యెనమదలగోపాల । పంతామనీకీది । నుంతైనదయలేద॥
వ॥ ౫ ధరనునావటపల్లె వరరామకృష్ణుని । వరదూడనాత్తోటి । వాద
మేలను సోరా॥ వ॥

౪

హిందూస్థానికాఫి — ఆట.

౧ పశిదాననునేను । పట్టరాకురనన్ను కనకనలాడేవు । పనలే
దుపోపొర॥ పన జెడిపోవును పట్టితెదేహము । కనవుబారినరీతి । మిన
మీనజెడుతుంది॥ పసి॥ ౨ యెంతజెప్పినవినవు । వింతాలుజేసేవు । కం
తుకేళికిది । కలయనమయముగాదు॥ యింతాటవడలూమి । రంతుజే
యకముందె । అత్తమామలచాటు । అతివసనియెరగావ॥ పసి॥ ౩ వం
టరిదాననని । అంటరాకురనన్ను । కంటికేపనగాని । కసిగందు నెరుగావ
తంటాలుబెట్టాకు తగమతగదు తగదు । యింటికిబోనిమ్ము । విడువిడునా
సామి॥ పసి॥ ౪ యెంతకయినతగుదు । నెనమదలగోపాల । అంతరంగ
మునీది । అలవిగాకున్నాది॥ సంతానమంచీత । నకలనద్దణశీల । సర్వ
లోకానాథ । చాలుచాలునులేరా॥ పసి॥ ౫ సోర్వజాలనుసుమ్మి । నొడ
లూము యీవేళ । పరిపారివిధముల । బ్రస్తుతించితినిన్ను । ధరను నా
వటపల్లె । వరరామకృష్ణుని । నిరత్తామునేలేటి । సీరాజనకనేళి॥
పసిదాన॥

౫

శంకరాభరణం — ఏకతాళం.

౧ యెందూకుర్రావైతివి । నాసామి । పొందూకు యెడమాయె
నూ॥ సందకాడనేను సఖయానుబంపీతె । అందారిలోనుండి । అతినా
నుపొమ్మాని॥ ౨ మాటాడసందూలేదా । నాసామి । పోట్లాడిపోతీవి
రా॥ పాటాలగంధీని । పక్కలాబెట్టాకు । మాటిమాటికిదాని । కూ

6 శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

టాముజేయూచు॥ యెం॥ 3 యింట్లోపోరులేదుగా । నాసామి । వం
టారిగానుంటిగా॥ యింటికివస్తేను వెంటబడేనాని । కంటిగొకమాటైన
కానరాకుంటివి॥ యెం॥ కంటికివసలేదురా । నాసామి । వంటికిసుఖ
ములేదా॥ తుంటారి నాసవతి॥ వెంటబెట్టుకూని । యింటనిల్చిన । న్నం
టకుండాజేసె॥ యెం॥ ౫ యెంతాటినాజాపురా । నాసామి । యెనమ
దలగోపాలుడా॥ కంతుకేళినాతో । కలయరమ్మంటేను । గుంటచిక్కు
లుబెట్టి । గునగుసలాడేవు॥ యెం॥ ౬ అయ్యయ్యో యిదియేమిరా । నా
సామి । సయ్యాటలాడవేరా । కయ్యామరామక్క । ప్లయ్యానుబ్రోచే
టి । వయ్యారిసామినా । వలపు దీర్చుటాకు॥ యెం॥ ౧౦

నాటకురంజ --- ఆట.

సామజయాసన । సామినిచేగదే । సరసిజనేత్రుని । సన్ననిస్తో
త్రుని । సా॥ ౧ నీరజనేత్రుని । నిల్కడ గనుగొని । నేగుపుతోడుతను
నెనకుబుట్ట గబల్కి॥ సా॥ ౨ పన్నగశాయనుడు । పక్కినలేకుంటే
కన్నులుమూతబడ । కున్నవనుచు బల్కి॥ సా॥ 3 సారసనేత్రుడు । సర
సములాడకుంటే । కలియరా నామది । చాలనెంజలియేదే॥ సా॥ ౪
యెంతవలాపున । యెనమదలగోపాలుని । కంతుకేళికివేగ । కలయ
గోరితినని॥ సా॥ ౫ వసుధనావాటపల్లె । వరరామకృష్ణుని । వశమున
నుండును । వారిజనేత్రుని॥ సా॥ ౧౧

కాంబోజ --- ఆటతాళ.

౧ యిందారిలోనన్ను యీలాగుజేయూట । యిందిరేశ్వరగు
నా॥ మందారగిరిధర । సుందారరూప గో । విందా ముకుందనా॥
పొందువిడచితిరుగ॥ యిందారి॥ ౨ నాసారిచారిలో । సన్ను విడనాడూ
ట న్యామూమె నీకీదిరా॥ కాసూకుకొరగాని వేసాలసవతులతో । బా
సాలుజేయూచు । బైసిమాలుచుంజి॥ యిందారి॥ 3 కుందరదనలగూడి°

శ్రీ యెనమదల వేఱగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు. 7

గుసగుసలాడేవు | అందమా యెనటరా | మందయానలయందు | ముక్కుపనుంచీయు | అందాములన్నీయా యతివలకుజూపుచు || యిం ||
 ర యడశేయుటాడగునా | యెనమదలగోపాల | యెంతాటివాడావురా ||
 తడవుశేయదగునా | తాళజాలనుసామి | నడబాఝిమరయాల | బడి
 కోర్వకుంటీరా || యిందారి || ౫ ధరనునావటపల్లె | వరరామకృష్ణాని |
 వరదూడరావేలరా || పరిపరివిధముల | బ్రస్తుతించితినిన్ను | కరుణాన
 ముద్రసీ | కరుణానాపై నుంచు || యిందారి || ౧౨

నాటకురంజి — ఆటతాళం.

చక్కనిసామి | మక్కువదీర్చుమి | సాక్కితినేరా | పక్కకు
 రారా || చక్కని || ౧ చుక్కలచేనికన్న | నెక్కువగానున్నావు | టక్కు
 లనవటిని | కెక్కువదాయెనా | చ || ౨ యెందరినెరులూకొ | యుండు
 దువేరా | పొందువిడచియెడ | జెందెదవేరా || చ || 3 కానకయంటి
 వి | కలువలరాయసి | కాకలకోర్వజాల | కన్నులబూడరా || చ || ౪
 యెక్కుడిదానసుర | యెనమదలగోపాలని | చక్కినిజేరిన | సఖియాని
 యెరుగవ || చ || ౫ ధరణిరారామకృష్ణ | వరదుండెదయ | కరుణతో
 నొసరియు | కమ్మనిముఠులిమ్ము || చ || ౧3

కాంబోజ — ఆటతాళం.

౧ అక్కారొ సవతిన | స్నంబకుండగజేశి | ప్రక్కానెట్టెనూ
 కు | పవళించియుండె | చక్క నియెనమదల స్వామిగోపాలూడు | ని
 క్కిచూడ కుంటే | యెవరిదాననొదు | నిక్కముగనా పక్కవదలిచి |
 యక్కసంబులుజెప్పినాపై | మక్కువలుతనుతీర్చుకొనినా | దిక్కునకు
 రాకుండజేసెను || అక్కారొ || ౨ యెక్కువవలపించి | యామర్లని
 య్యక | వక్కసాగిగడపా | తొక్కినియ్యకయుండె | టక్కులాడి
 వడ్డ | యెక్కువేమున్నాది | అక్కారొయదారి | వంటియాడదిగాదా ||

8 శ్రీ యెసమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

చక్కదనముకుతానె భువిలో | యెక్కు వనుచును నిక్కుచునునా | చ
క్కనయ్యనునాదుకాగిట | చక్కకుండగ జేసెనహహ॥ అక్కారొ॥ 3
మందయానరొదాని | పొందూననున్నాడు | అందామునాకేల | అతి
వాచొజెప్పచూ మందూలచూరీది | మందులే శెనేమొ | కుందరదను
డున్నాపై | కృపలేకయున్నాడు॥ యెందరినిపురుషులను జూచిన | యిం
దిరేశునిబోలరిలలో | అందముకునాసిందినా సవతందనీయక | జేయు
చున్నది॥ అక్కారొ॥ ౪ వసుధనావటపల్లె వరరామకృష్ణుని | వసు
డైన శ్రీవేణుగోపాల నీతోటి॥ భాసురాంగిసీపై | భ్యాసాతోనున్నా
ది | దోసకారినితోసి | వేశిరమ్మనుచు॥ బాసలును పదివేలుజేసిన
దోషములుతనకంట వని ని | ర్దేశియగు శ్రీశేషశయనుని | తోడ
దెల్పెడివారలెవరే॥ అక్కారొ॥ ౧౪

హిందుస్తానికావి — ఆట.

యేడజూచినచెలి | ఆడానె యుంటాడు | యెడ్డదానినినేనా॥
యెసమదలగోపాలు॥ ౧ మోటుజేసినన్ను | మోహనకారూడు | దీ
టుగలేనాని | తిరిగిచూడడాయె॥ పాటేదప్పదగు నామేటిదొరై తేను
వడ్డచోటనుతాను | వడనాలెలేనాలె॥ యా॥ ౨ కొద్దిజేసినన్ను | వ
ద్దాకురాకుండా | రద్దిజేయుచునెపుడు | రచ్చాలొ బెట్టుచుండె॥ గద్దా
రినవతీని | గారావమునుజేసి | వద్దీజేయుచునన్ను | వల్లకయుగడీయు
యా॥ 3 చుల్కానజేతీయు | నూటోపోటిగనన్ను | పలచానమాటాలు
తరుచాడుచున్నాడు॥ అల్పుతనమేగాని | అపకీర్తిగాదాటె | వలపునిల్వ
కయుంటె | వల్లోవేసుకొరాదా॥ యా॥ ౪ ధరలో నావటపల్లె | వర
రామకృష్ణుని | విరివీగబోచేటి | వెంకటరమణుని | పరిపారివి
ధముల | పార్థానజేసిన | కరిరాజవరదూడు | ఘడియైననిలునాడు॥
యా॥ ౧౫

శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు. 9

నాటకురంజి — ఆట.

౧ కోమలాంగీ । కోపముయేలనే । కొమ్మలొవానికి॥ కో॥ కా
ముశరముల కోర్వజాలక । ఘడియనిల్వగ లేకయుంటిని । కాముకేళి
గలయుటకుయా । కమలనాభుని తోడిదేగదే॥ కోమ॥ ౨ సుందరాంగీ
యెందుకురాడే । మందరగిరిధరు । మాయలవాడే ॥ యిందుముఖినా
యందు దయయును । యిందిరేశున కేలలేదో । మందయాననా బొ
యియా । నందతనయుని తోడిదేగదే॥ కోమ॥ ౩ సారసాక్షి । యో
రువలేనే । సరగునబోయి । సామినిదేగదే॥ నీరజేక్షణు డిల్లుమరచి
యు । నింతులాతొ గలసిమెలశియు । సరససల్లాపంబులాడుచు । సఖి
యనాయిలు శరణామెనె॥ కోమ॥ ౪ పంకజాక్షి । పాపమిదేలనె । ప
క్కకురాడె । సాక్కితి నేనె॥ సంకటములెడబాపెదొర యన । మదల
వేణుగోపబాలువా । మాంకమున బవల్లిండుచుండేటి । వనితనేనని
తోడితేగదే॥ కోమ॥ ౫ అక్కలొవాడె । పక్కకురాడె । చక్కనివా
డని । సాక్కినెనామది । నిక్కముగ నావటాపల్లె । మక్కువతో శ్రీ
రామకృష్ణుని । చక్కగానేలేటి హరివా । దిక్కునకుతోడుకునితేగదే
కోమలాంగీ ।

౧౬

తోడి — ఆదితాళం.

౧ భామినివేగబోయి । సామినితోడితేవె । సమ్మినచిన్నదనే ।
కొమ్మలొదెల్పితేవె॥ భా॥ ౨ సమ్మినదానిబాయ । నేరమునీదెయనె । క
మ్మనిముద్దులీయ । సమ్మిజేసితేవె॥ భా॥ ౩ పంచశరూడునన్ను । పంచ
నశేయబూని । కించనుబెట్టితూపు । పొంచిపొంచివేసె॥ భా॥ ౪ మం
చిదిగాదనే । యెనమదలగోపాలుతో । కొంచెపుపనికిది । చంచలమే
లననె॥ భా॥ ౫ ధరలోరామకృష్ణ । దాసునిబ్రోచిన । వరవేణుగో
పాలుని । వదలకతోడితేవె॥ భా॥

౧౭

బేహగ్ — ఆదితాళం.

౧ సరసీజాక్షితోడితేవే । పామినిటువేగమె । నీరాజేక్షణా
డునన్ను । నింజలీ నొందించెనే॥ సరసి॥ ౨ వారీజానాభూడునన్ను ।
వల్లీవల్లకయుంచెనే । పారిజాక్షిబోయినాడు । కోరికానెరవేర్చావే॥
సరసి॥ ౩ సుందరాంగినమ్మితినిను । సందకాడపోగదే । యిందిరేశుని
దెచ్చివేగ । పొందునాకొనగూర్చుమీ॥ సరసి॥ ౪ విరివిగాశ్రీ యేన
మదల । వేణుగోపాబాలుని । కరములామొక్కితినిని । కరుణించూ
మని దెల్పావే॥ సరసి॥ ౫ వసుధ నావటపల్లె రామ ? కృష్ణదాసునేలే
టి । వాసవాదినినుత్తుడైన । శేషశాయిని దేగదే॥ సరసి॥ ౧౨

ఆనందభైరవి — ఆట.

౧ యింతీచామంతీపూ । బంతీకొవేగామె । యిందిరేశునిదే
గదే॥ సీతకరు డొడిగాయనభినం । ఘాతములు గొడశేయచేతో । జా
తుడిశులనేయ కోవెల । కూతలేయచి కాకులాయెను॥ యింతీ॥ ౨
యిందుముఖీనాడు । పొందేడబాసేను । బోయివేగమెరాగదే॥ డెంత
మునువ్యధజేయుచున్నది । నొడలెమదనుని నదనుముందట । పదను
గాకటి చెదరియుదరము । నదురుచున్నది । నోర్వజాలను॥ యింతీ॥
౩ అప్పావేగమెబోయి । నొప్పుగయేనమదల । గోపబాలునిదేగదే
చప్పనను నీవెళ్లకుంటివ । చిక్కవునుప్రాణములునావిక । తప్పదికవే
వేగశ్రీయః । పతినితోడుకు వేగరాగదే॥ యింతీ॥ ౪ వసుధ నావట
పల్లె వరరామకృష్ణుని । గాచిరక్షించేటి । కమలనాభునితోటి । దోసి
లొగ్గితినియునేనని । తోయజాక్షిరొదెల్పినీవా । శేషశాయిని బా
సజేయి । చెలియనాయిలు జేరజేయవె॥ యింతీ॥ ౧౩

బేహగ్ — ఆదితాళం.

నీ పయిమోహము । నిలిపియున్నాదిరా । నిదురకంటానులేక
నిలచియున్నాదిరా॥ నీప॥ ౧ చూపుతీపూలునీపై । జూచుచున్నాదిరా

తేపతేపాకునిన్ను । దలచుచున్నాదిరా॥ నీ॥ 3 మందరగిరిధర । మరు
పులేకుండేరా । యిందువదాననీ । పొందూగోరేనురా॥ నీ॥ ౪ వాళి
గాశ్రీయేనమదల । వరవేణుగోపాలా । దాసులబోచేటి । దయ
యుంచమనెరా॥ నీ॥ ౫ ధరను నావాటపల్లె । వరరామకృష్ణనుత । పరి
పరివిధములా నీ । ప్రిపుగోరెనురా॥ నీ॥ ౨౦

వీళహారి — ఆట.

౧ యింటికిరానిచ్చునా । గోపాలూడ । వెంటబెట్టుకుందునా॥
తుంటారినానవతి । యింటబెట్టుకూని । కంటికిబడనీక । నంటకుండగ
జేసె॥ యి॥ ౨ వంటారిగానుందురా । మీరిద్దారు । జంటవడలక
యుందురా॥ సూటిపోటిగనాపై । మాటలేమైనాను । కూటముగలవేళ
తేగొగడెల్వాన॥ యి॥ 3 మింటనిలచుచున్నదా । నాకంటేను । కం
టికిపనయున్నదా॥ కొంటెడదివిడదీసి । వెంటబెట్టుకుంటె । వంటారిగా
నన్ను । పదలివేయుటదగున॥ ౪ కాపూరమిడవచ్చునా । యెదమదల
శ్రీ । గోపశాలకన్యాయమా॥ నాపై మోహముదీసి । నలినాయతా
క్షీయు । పాపాముకొడిగట్టి । పల్కుకుండగజేసె॥ యి॥ ౫ కంటికిని
దరున్నదా । మీయిద్దరికి । జంటకుదిరీయున్నదా॥ నీటుగా నావాట
పల్లె రామకృష్ణ । పాటలందిననోట । నీటుగాడవు నిన్ను॥ యి॥ ౨౧

హిందుస్తానికాళి — ఆది,

౧ నానరినారిలో । నన్నువిడచుటలు । దోసములేదా॥ ధార
దూరనీకును॥ నా॥ ౨ శాసలుజేసియు మోసముజేయుట । బేషుగయు
న్నదా । ప్రభోప్రభోనీకును॥ నా॥ 3 మాసమునుంచీయు । మాటలు
లేనాయె । మంచిదానీకిది । మహామహారాజా॥ నా॥ ౪ ధరయెనమద

12 శ్రీ యోగమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

లలో విరివిగవెలసిన | వరవేణుగోపాల | వైరమా | వైరమా || నా||
గీ భానురముగశ్రీ | రామకృష్ణకవి | దాసునిబ్రోచేటి | ధరధరసుత
నను || నా||

౨౨

బేహగ్ — ఆట.

౧ మాటిమాటికిమా | యింటికిరాకు | మానారుజూచిన మ
ర్యాదగాదు || మా|| ౨ నీటూగదిరిగేవు | నిందెపాలవుదు | మాటద
క్కుదునాపై | మోహముంచకురా || మా|| ౩ వెంటబడితిరిగేవు | యే
మియాగడము | తంటాలుదెచ్చేవు | తగనినాడవురా || మా|| ౪ కోటి
యిచ్చెదనాని | గూడుమనేవు | సాటినారువిన్న | సరసమేనటరా ||
మా|| ౫ ధరయేన మదలాలో | దొరసాయియుండి | వరవేణుగోపాల
పరువేసికటరా || మా|| ౬ రామకృష్ణార్చిత | రచ్చకెక్కుకురా | రద్దిచే
ప్రేగాని | వడ్డుపోపోర || మా||

౨౩

దరబారు — ఆట.

౧ నీరాజనాభూడు | జాడలేకున్నాడు | నిరజాత్యం పోగదె
నిద్రకువేగ నింతిలోడితేగదే || నిండుపెన్నెల గాయచున్నది | నిదుర
కంటికి లేకయున్నది | పండుకుంటెనుమనసుమన్నధ | బాణపహ్నిని
నుడుకుచున్నది || నీరా|| ౨ జాలితేకనువక | మూలైనజూడడు | పాల
బడితినానవే | యీలావడలుట మేలుగాదని దెల్పవే | యాలిగొడలుట
కూడదనిబహు | లాలనలతోజాలిపరచియు | మేలుగాశ్రి బాలకృ
ష్ణతో | చాలదెలిపియు తోడితేగదే || నీరా|| ౩ మెండుగా యెనమ
దల || దండిగోపాలునితో | నండబాయదు యానవే | నినుజూడాఘడి
యుండలేదు యానవే | కొండప్రేలుననెత్తిపట్టియు | కొటమన్నధ నుం
దరాంగుతో | దండమర్పణ జేసెనని కో | దండపాణిని | తోడితేగదే ||

నీరా॥ ౪ శామారోనావాట । పల్లెరామకృ । ప్లవ్వనేలేటిసామిని॥ ఉ
మ్మనబోయి ॥ తెమ్మ వేగమె భామిని॥ కమ్మకొచ్చెను మరునిశరములు ।
అమ్మనేనిక నోర్వజాలను । నిమ్మదిగను మనవిజేసియు । యమ్మహీశుని
తోడితేగడె॥ నీరా॥ ౨౪

కమాచి — అట.

౧ యేలుమానిదెల్పుచెలి । యెసమదలగోపాలునితో । పాల
బడితినానిదెల్పు । పణతిరోసివేగబోయి॥ యేలు॥ ౨ చాలచాలమాట
లూను । సఖయరోసన్నాడుచుండె । యాలతూలనాడెదాని । పాలజే
సుకుండినవతి॥ యేలు॥ ౩ బాతిమాలుచున్నదాని । పణతిరోసివేగదెల్పి
పాలబడ్డ పణతి నెపుడు । నేలుజేయగూడదని॥ యేలు॥ ౪ జాలిలేదుగో
పాలు నొక । మాలిపోయి తోడితేవె । ఖాళిమాటలాడకను । కలశి
మెలసి పొమ్మనావె॥ యేలు॥ ౫ ధరనురామకుర్చునేతె । దాసపోష
కూడుచేప । గీరిశునితోడితేవె । తోయజాక్షివేగనివు॥ యేలు॥ ౨౫

అతాణ — అటచాపుతాళం.

౧ వోర్వజాలనెక్కొమ్మ । యీనడతలకు । నిల్వజాలనెయమ్మ॥
కల్వనివ్వకనన్ను । కామూనిజనకూడు । కుల్కూచునవత్తితో । గున
గుసలాడీతె॥ వోర్వ॥ ౨ జాలిలేదతనికి । చాలాగజూచీతి । బాలిక
మణిరోనా । బోలిలేకున్నాడు॥ యీలాగైతేనేను । యేలాగుయో
ర్వాను । కాలమేరిరిని । గడిపేదనేచెలి॥ వోర్వ॥ ౩ కీలభీలముజేసి ।
లోలాఱిరోసన్ను । కాలదన్నిదాని । కొగలించుచుండె॥ యేలాగైచెద
నేను । యీలాగుజేసీతె । నాలోనెనొలపోసి । నవయుచుంటినెచెలి॥
వోర్వ॥ ౪ పక్కాలానుండియు । పల్కరించకనన్ను । సొక్కినట్టుగ
యుండి । చొరబారనియ్యక॥ మహ్నవగలవేళ । అక్కాదానొద్దకు ।
టప్పుచుతాబోయి । పక్కాలాజేరూను॥ వోర్వ॥ ౫ ధరలో నావటవ

14 శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

లై । వరరామకృష్ణాని ॥ వరదూనికీసేను । తరుగేమిజేసీతి॥ కరిరాజ
వరదూడు । కరుణించడాయేను । నీరజాక్షినిగూడి । నిదురాకురాకుం
డె॥ వోర్వ॥ ౨౬

తోడి — ఆదితాళం.

౧ భారమునీదెయని । పాణములిచ్చెనట । కారణమేమో
గాని । కానకయున్నావట॥ భా॥ ౧ కాంతయురవ్వునినను । యంతయు
వేడినను । చెంతకురాకనీవు । రంతులుజేసెవట॥ భా॥ ౩ నేరములేనిప
నికి । కారణమెంచిజూపి । కోరినికోరికలు । కోరినదన్నావట॥ భా॥ ౪
నిందెలుజేసిదాని । పొందునువిడచిపోయి । సుందరియింటజేరి । చూ
డకయున్నావట॥ భా॥ ౫ నమ్మినచిన్నదిర । నాణెమునున్నదిర । సమ్మ
తిజేయరార । కమ్మనిముద్దులీయ॥ భా॥ ౬ యింతినివిడువబోకు । యెన
మదలగోపాలుడ । పంతముజేయబోకు । పణతులయందునీవు॥ భా॥
౭ రామకృష్ణానుత । ప్రేమనుంచివేగ । కాముకేళిగూడ । కలయ
రమ్మనేడు॥ భా॥ ౨౭

తోడి — ఆదితాళం.

౧ భామినిరమ్మన్నది । సామిగవేగలేరా । కామునిశరముల
కాకలకోర్వలేక॥ భామిని॥ ౨ కొమ్మయుబంపెనేడు । కమ్మనిముద్దులీయ
తెమ్మనినేగనిన్ను । తెంపుగబంపెనన్ను॥ భా॥ ౩ కన్నెదిచిన్నపొన్న ।
వన్నెలకెక్కుమిన్న । మొన్నటినుంచినన్ను । పొమ్మనిపోరుచుండె॥ భా॥
౪ హారముకుడువదుర । నీరముగోలమర । చీరెలుగట్టదుర । చింతిలు
చున్నదిర॥ భా॥ ౫ కన్నెలగూడదుర । వన్నెలుదిద్దదుర । కన్నులు
మూయుదుర । కంతుకేళీకినిన్ను॥ భా॥ ౬ వేగిరరారసామి । యెనమ
దలగోపాలుడ । జాగుశేయాకుర । భోగిశయానలేర॥ భా॥ ౭ ధరమ
నావాటపల్లె । వరరామకృష్ణానుత । కరుణయుంచీయునిన్ను । గలశి
మెలాగుటకు॥ ౨౮

జంఘూటి — ఏకతాళం.

యేరానామానవిని । నైకోనవైతివేరా॥ యేరా॥ గద్దరివాడ
వేరా । వద్దకురానివ్వవేరా । రద్దులుజేసెదవేరా । రాజగోపాలస్వా
మి॥ యేరా॥ ౧ ఆరడిజేసెదవేరా । అదుపులుబెట్టెదవేరా । చేరుపు
దీసినాదు । చెక్కిలినొక్కవేరా॥ ౨ పాలనజేయవేరా । పల్కరించ
వైతివేరా । పాలుమాలుచుంటివేరా । పట్టికొగాలివ్వవేరా॥ యే॥ బేర
ములాడెదవేరా । భారమువహించవేరా । చిరచిరులాడెదవేరా । చెంత
కురానివ్వవేరా॥ యే॥ ౪ నిలచియుమాటాడవేరా । నిద్రకురావైతివేరా ।
వలపుదీర్చవయితివేరా । వాదములాడెదవేరా॥ యే॥ ౫ జాలముజేసే
దవేరా । జోలిదివ్యవయితివేరా । యాలకించవయితివేరా । యనమ
దలగోపాల॥ యే॥ ౬ రచ్చకుదీసెదవేరా । రామకృష్ణసన్నుత । హే
చ్చుగమాటాడవేరా । యెంతవాడవైతివేరా॥ యే॥ ౨౯

కమాచి — అట.

౧ పోరసామిశగనీపు । పొద్దుబాయె నీకుచాల । చారనిచ్చినం
దుకూన । చెయ్యిబట్టివదలవోర॥ పోర॥ ౨ యిరుగుపొరుగువారునన్ను
చెరుగుబట్టి జూచితేను । తరిగిపోవుపరువునాది । తాకబోకుసామినన్ను
పోర॥ ౩ హెచ్చుగానునీవునన్ను । గుచ్చికొగలించరాకు వచ్చేపోయె
నారుజూచి । రచ్చలెల్లరద్దిజేయు॥ పోర॥ ౪ యెందూకు యీరద్దిచేటు ।
యేనమదలగోపాలుడ । నందకాడవచ్చినీపు । పొందుగూడి పొమ్మువేగ
పోర॥ ౫ ధరనునావటపల్లె నర । రామకృష్ణదాసపోష తరుచుగానుతిరు
గబోకు । వెరపులేదు సామినీకు॥ పోర॥ ౩౦

జంఘూటి — ఆదితాళం.

మాధావనీకిది మర్యాదగాదుర । యాదవనందన । యేమని
యంటిర॥ మాధావ॥ ౧ కామూనిజనకుడ । కరుణేలలేదుర । నీమా

ముజెడితివి । నిజమేలలేదుర॥ మాధావ॥ ౨ సుందారకారనా । యం
దుదయేదిర । నిందేపాతైతివి । మందరగిరిధర॥ మాధావ॥ ౩ ప్రాయా
మునీకిస్త్రిని । భాయమెనంటివి । జాయకయుందునని । శాసలేమా
యెర॥ మాధావ॥ ౪ ధరయేనమదలలా । స్థిరముగవెలశిన । వరవే
ణుగోపాల । వైరమువలదుర॥ మా॥ ౫ రామకృష్ణార్చిత । ప్రేమతో
బోవర । నీమామునుంటినా । కామాముదీర్చరా॥ మా॥ ౩౧

కన్నడ — రూపకతాళం.

రాబోకురనాసామిగ । రద్దులకునుమూలంబగు॥ రాబోకుర॥
౧ నిబ్బరముగనిటుజూడకు । నిలచినానొమాటాడకు ॥ దబ్బరిమాటలు
గావివి । అబ్బబ్బమొగడినినను । దెబ్బలకునునోర్వజాల॥ రాబోకుర
౨ యిరుగు పొరుగునారువినిన । పరువుపోవు పలచదనము । బిరబిర
లాడుచుచొరబడి । చేరువకునురాబోకుము చాచానీవటుబొమ్మి॥ రా॥
౩ ఆరడికినికారణమగు । పోరాటం బధికమగును । కులకాంతలవిడనా
డియు । పరకాంతాధంగములకు । పరుగులిడుటభావ్యంబదె॥ రాబో॥
౪ మరియాదనుబోవిడచియు । మరిమరిసీవిటుతిరిగేవు । కోరికనాయడ
నుంచకు । కూరలుకాయలు పడుపులహటికి నేనాశించను॥ రాబోకుర
౫ తామసముగమాటాడకు । తామరసనునేత్రనాతో । మామామర
దులచాటున । భామామణినని యెరుగవె । రామకృష్ణపాలసీవు॥ రా॥

బేహగు — అట.

రానుపోవే । రాకెందువదనా । రమణియెవని రానివ్వదా
యె॥ రా॥ ౧ గతియుతానై । గనుపించడాయె । మతియునిల్కాడ ।
మరిమారిపాయె॥ వింతవింతాలు । విపరీతమాయె । విటగతైలాపాం
దు । విడనాడడాయె॥ రాను॥ ౨ అల్కలొచ్చితె । పలికేదిలేదు ।
యతివాలజూచీతె । నాగేదిలేదు॥ పవ్వళించీతె । పసగానలేదు । పా
లుమాలీన । ఫలమేమిలేదు॥ రాను॥ ౩ మాటమాటాకు । మరితపి
తాము । మనసునందు । మరివేరెవిధము॥ సూటిపోటిబల్ చుల్కద

నము | చూచి తేమదిమాయబూటకము || రాను || ర యేమనల | వే
ణుగోపాలు | యెంచుటకు | యెవ్వరివశము || ఎన్నలేని | కన్నీయ
లాను | వేలకొలదియేలుచున్నాడే || రాను || ౫ మోముబూచీతె | మో
హతిశయమూ | ముచ్చటలకించ | ముంచినవిధము | రామకృష్ణమీ
ద ప్రేరూతిశయము | రమణులజూచీతె | రతిమోహకరము || ౩౩

తోడి — ఆదితాళం.

౧ యందుముఖినా డెందుబాయెను | యింటికిరాడామనే
యింతిరో నావిరులపానుపు | యెంతచిన్నబాయెనే || యందు || ౨ మల్లె
పువ్వులు హారమేసుకు | మరచినిద్దులబోతిసే | వల్లభుడుచచ్చినాపై |
వల్లెదీసినటుండేనే || యందు || ౩ గంధమూకస్తూరినలదుకు | కాంతరో
చవళిస్తిసే | కంతుజినకుడు వచ్చినానో | గలసిమెలసి నటుండేనే ||
యందు || ౪ యింతపంతముయేలనానో | యింతిరోయేమంటిసే | పం
తమేలనె స్వామినానో | పల్కకుండుటన్యాయచూ || యందు || ౬ విరి
విగాశ్రీ యోగమదల | వెంకటాగోపాలుడు | ధరను నావటుపల్లె వర
రామకృష్ణపోషుమా || యందు || ౩౪

కళ్యాణి — అట.

౧ అత్తావారింటికి | అంపుతారటనన్ను | చిత్తేశశలవివ్వరా
కొత్తాగబోవూట | కస్తూరిబోనుట | వస్త్రానువెంటాసే | నొకనెల
లోగానె | బొత్తిగామరచేవునీపు | కొత్తవనితలగూడినన్ను | పొత్తు
గూడినప్రేమనాపై | చిత్తమందున మరుచకుంచుము || అత్తా || మహ్నా
వనామీద | మిక్కిలిగానుంచూము | యెక్కనముగాజూడకూ || ప
క్కాలానుంటేను | మక్కువనుంచూట | యెక్కువపనిగాదు | చ
క్కానినాసామి || చుక్కపొడవగలేచిపోదును | యెక్కిపోవను మేనచ్చె
ను | చక్కనయ్య దయనునుంచియు | పక్కజేరుము | మొవినొక్కు
ము || అత్తా || ౩ యెడదెగకుండుము | యోగమదలగోపాల | యెందు

18 శ్రీ యెనమడల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

కోచ్చెన్గొప్పెనము॥ తదనై తెఱుడియైన । తాళజాలకయుందు । యడ
బాపెదైనాము । విడువజాలకయుంటి॥ యేడజూచెదనిన్ను నేనిక । బో
డుగాయుండెదముమనము । నాడనాడలమోతమోగెను । బాడజూడ
కయుందువేమో॥ అత్తా॥ ఆల్లరిగాకండ । వెల్చినతరువాత వల్లజూచి
రానోయి॥ కల్లగాదావట । పల్లె రామకృష్ణని । చల్లగానేలేటి । వ
ల్లభదయనుంచే॥ అల్లరిగరాబోకునీవు । అంగనలనో ముచ్చడించకు
వల్లజూచివచ్చెదను కం । చల్లగఁపతి యింటనుండుము॥ అత్తా॥ 3౫

కాంభోజి — అట.

యిందుముఖిబోయిదావె । యిందిరేళునిరాదు పొందూకుతేవె
యిందు॥ ౧ మందయానరొసన్ను । మరచియున్నాడె । మందారధరు
నీతో । మాటాడిరావే॥ యిందు॥ ౨ వంచానజేసిన న్నొల్లకున్నాడె ।
చంచలాస్మిపొందు । జేరియున్నాడె॥ యిందు॥ ౩ కాముశరముల
చేత । కాకోర్వలేనే । కన్నుమూసినరెప్ప । కదబాడదాయె॥ యిందు
౪ పంచశకుడునన్ను । పంచానజేసె చంచలంబుగమనసు । చెడిపో
యెగదవె॥ యిందు॥ ౫ విరివీగఁజేసమడల । వేణుగోపాలుని కరుగ
దాయెనుమనసు । ఘడియోర్వలేనే॥ యిందు॥ ౬ వసుధ నావటపల్లె
వరరామకృష్ణ । దానపోషకునికి దయలేకపాయె॥ యిందు॥ ౩౬

జంఝూటి — ఆదితాళం.

౧ సేమివయ్యారము । వెంకటరమణుని । యేమానిదెల్పుదు
యెంచనేజాలనే॥ యే॥ ౨ కాంచానమణిమయ । కాస్తుభభూషణుని ।
కనకాంబరాముధరు । కామునిజనకుడె॥ యే॥ ౩ పన్నాగశాయనుడు
పక్కలోనుండిన । కన్నులకండమె । పున్నమచంద్రుడే॥ యే॥ ౪ యే
మానుకుందులే । యెనమడలగోపాలుడు । కామాముదీర్చును । ఘను
డనియెంచలే॥ యే॥ ౫ ధరను నానాటపల్లె । వరరామకృష్ణని । వ
రమానిజూచితె । కరగునెమసనును॥ యేమి॥ ౩౭

కాంబోజి — అట.

౧. విన్నారటేమీరు | చిన్నికృష్ణునికథలు | యెన్నెన్నోనేర్చి
నాడే | పన్నాగశయనూడు పణతిరమ్మనిలచి | కన్నెనివ్వలశీతి | కాగా
లియిమ్మాని || వన్నెవన్నల నీరలిచ్చేద | వల్లగాదనిచెప్పవద్దని | పని
తలందరితోడతననే | వలశినాని చెప్పినాడట || విన్నారటే || ౨ యన్నా
డుయెరుగాని | యెంతవాడుకడచె | నేమందునే చేలియా || కన్న
నారలువిన్న కడకుదోశేపూరు | మన్నానలేదాయె | మగువాలువిం
టేను || అన్ననమ్మల నెట్లుజూచెద హరిమనునే నెట్లుగుడచెద | కన్న
లనునేనెట్లుగల శేద | కలయగంబున నెట్లుమనియెద || విన్నారటే || ౩
మిసమిసలా డీటి | మేనీమికన్నాను | పసిమిమించిననా పాలిండ్లుజూచీ
యు || ఆనహయసూరుడు ఆశించేగాబోలు | వ్యసనమొందుటెగాని
వెలదులొల్వనిపనికి | పశులకాపరుడితని కొశమును | గానిపణతుల భం
గపరచుట | పనయుతానే జెడుటగాదె | పణతులకునది మోనమానా ||
విన్నారటే || ౪ నాశీగ యోనమదల | వరవేణుగోపాలు | కాశజెంది
నన్ను మోనముజేయాను | కనుమాటలేగాని కమలసంధన్రుడూనా |
నొసటేమిన్నాసేనా | నొగనాను పనిలేదు || రశికుడగు నావటపల్లె |
రామకృష్ణకవివ ర్చ్యుకు | వసుధకామితిముల నొసంగెటి | నానుదే
వునిపరియలన్నియు || విన్నారటే |

౩౮

నాటకురంజి — ఆదిత్యం.

౧ నేరములెంచకురా | నానారిలో | నేరము || నేరములెంచకు
నిండలుజేయకు | నేరములాడుకురా | నలుగురిలో | నేరము || ౨ మి
క్కిలిబిలువకురా | తగువారిలో | మిక్కిలి | మిక్కిలిబిలువకు | చెక్కిలి
నొక్కకు | పక్కకురాబోకు | ఘడిమందిలో | నేరము || ౩ మక్కువ
నుంచకురా | మర్యాదగాదు || మక్కువ || మక్కువనుంచకు | మిక్కిలి
దిరుగకు ! దక్కపుప్రాణములు | మానారువిన్న || నేరము || ౪ జాడలు
దియ్యకురా | అడగనావి | జాడలు || జాడలుదియ్యకు | జగడములా

20 శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

డకు | జోడుగదిరుగకురా | నాతోటిసివు || నే|| ౫ విరివిగ యెనమద
ల | గోపాలరాయ || విరివిగ || వెరవులుబెట్టకు | కొరవులుగొలువకు |
తరుచుగరాబోకు | తాకాకునన్ను || నే|| ౬ బాసలుజేయకురా | సే
బాసుగాదు || బాసలు || బాసలుజేయకు బయసునుదియ్యకు | శేషశ
యనశ్రీ | రామకృష్ణనుత || నేర ||

3౯

శుద్ధకాంబోజి — అట.

నామాటవినవేమి | నేమాటలాడవు | కామాటమెందూకు |
కలశిమెలశిపోర || నా|| ౧ నేటయినదొరవాని | నీటూగవలశీతి | పా
టయినవినవేమి | పల్కజాలవదేర || నా|| ౨ కోటిమన్నధ సుందారకా
రూడనన్ను | బోటియనిబిలవావు | భుజగళాయననేడు || నా|| ౩ పా
టాలధరిమాట | నేటూగనమ్మాయు | మాటాడవైతీవి | మారజనక
వీరా || నా|| ౪ గట్టిగయెనమదల | గుట్టూగనేయూచు | రట్టుజేయూచ
గునా | రాజగోపాలూడ || నా|| ౫ నిటూగనావాట | పల్లెరామకృష్ణ
కు | బాటజూపినధొర | బాసలేయాయెరా || నా||

౪౦

నాటకురంజి — ఆదితాళం.

కాలహరణమేలా | కరుణించవేలా || కాల|| ౧ పాలసజేయవు |
పక్కలొనుండవు | కాలముగడిపెదవు | కన్నెత్తిచూడా || కాల|| ౨
కొత్తగవచ్చితి | కోపములెందుకు | పొత్తుకురావేరా | నాతోటిసివు ||
కాల|| ౩ మెత్తనిదానని | వత్తులువత్తెవు | చిత్తమునుంచుసుమి | చీ
కాకుపడకు || కాల|| ౪ చింతలుబెట్టకు చెంతనుజేరుము | పంతములాడె
డవు | పక్కారావు || కాల|| ౫ పక్కలొజేరుము | చెక్కిలినొక్కము
దక్కవుప్రాణములు | సొక్కితినేను || కాల|| ౬ ససనాయికెమ్మోవి |
చసరిచూచియును | మునిపంటనొక్కవేరా | నల్లనిసామి || కాల|| ౭
ధరయెనమదలలా | విరివిగవెలశిన | వరవేణుగోపాల | నాదాము
లేల || కాల|| ౮ వసుధలొ నాడట | పల్లెరామకృష్ణ | దాసునినేలిన |

దోషరహితయింత॥ కాల॥

౪౧

కళ్యాణి — ఆదితాళం.

యింటికిరాడాయెనే । నాసామి । యెంతాటిసాడాయెనే॥ యిం॥
 ౧ వంటారిగానుంటినే॥ నే నొంటారిగానుంటినే॥ కంటికికును
 కేయ । కామూడుశరమూలు । జంటగూర్చితూపు । వెంటెంటవేనూ
 ను॥ యిం॥ ౨ నిక్కిచూడడాయెనే । నా దిక్కి గానడాయెనే॥ యె
 కూ-వనైతీని । చక్కనిసామికి । మహ్మవలేదాయె । దక్కిందెచా
 లాని॥ యిం॥ ౩ రమ్మానిపిలువడాయెనన్ను । లెమ్మానియానడాయె॥ క
 మ్మానిముద్దాలు । కొమ్మాలకిచ్చీయు । తెమ్మానికమ్మోవి । లేనీయ
 లానూచు॥ యిం॥ ౪ యెంతాటివాడాయెనే । చెలి । యెనమదల గో
 పాలుడే॥ చెంతజేరినాదు । చెక్కిలినొక్కూను । పంతమేమోగాని ।
 పల్కరించడాయె॥ యిం॥ ౫ కామామూదీర్చువాడే । నన్ను కౌగిట
 బేర్చువాడే॥ రామకృష్ణార్పితం । ప్రేమానోసుగమాను । కామజగమా
 నీకి । కరుణలేదాదోను॥ యిం॥ ౪౨

బేహాగ్ — అట.

యిందుముఖవేగ । యికబోయిరావె । మందూలమూరిది ।
 నురగేళినాడే॥ యిం॥ ౧ కొమ్మబంగరుబొమ్మ । కోటియిచ్చెదనే॥ అ
 మ్మనాసామిని । తెమ్మపోవేగ॥ యిం॥ ౨ జమ్మజమ్మనమరుడు । గు
 మ్మాచునుండే । కమ్మకొనెశరమూలు । కొమ్మనేనోర్వ॥ యిం॥ ౩ బూ
 టాకమూగాదు । తేటాగవివవే । ధూటాకోరునవతి । మాటాడని
 యదే॥ యిం॥ ౪ కంటిచూపునాకు । గలుగజేయవే । వంటారిగా
 నేను । వడలుచున్నానే॥ యిం॥ ౫ సాటాకమ్మోని । సామికియిల
 లో । బూటాకమూగాదు । బోయిరావమ్మ॥ యిం॥ ౬ ధరసురామ
 కృష్ణ । చానుసేలేటి । వరవేణుగోపాలు । వడలాకదేవే॥ యిం॥ ౪౩

22 శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

కళ్యాణి — రూపకం.

నన్నువిడచుట న్యాయమాన | నాధపరాత్పరా|| యెన్నియె
న్నొ బాసలాయెను | యేమానుకుండురా|| నన్ను|| ౧ మున్నుజెప్పిన
మాటాలు | నన్నిమరచియుంటివేర | యన్నదరమానిన్నునేను | య
నమదలగోపాల|| నన్ను|| ౨ నిన్నునమ్మియున్నదాన | నన్నుకృపతోజూ
డవేర | కన్నెలానుగూడినీవు | నన్నుమరచియుంటివేర|| నన్ను|| ౩ వ
న్నెగాడవనియునిన్ను | వదలకనేవలచియుంటి | చిన్నబుచ్చదగునన
న్ను | శ్రీహరికరుణించరా|| నన్ను|| ౪ సుకుచిరముగ రామకృష్ణుని
సూటిగానునేలేటి | సారసాక్షదగుననీకు | నరసహాయుని విరసమా||
౪౪

అథాణ — రూపకతాళం

వలపునిల్వజాలనేను | వలదునైరమురమ్మానె | నల్పుచుండెను
దేహమంతయు | నఖయరోనేనోర్వనే|| వలపు|| ౧ అలుకజేసేనేచెలి|
అతివరోనేమందునే | కలువరింతలుగల్గెనాకు | కంటికికునుకులేదా
యెనే|| వలపు|| ౨ కలికిరోనాపెనుమోవియు | గరచిచూడడాయెన్నో
కులుకుగుబ్బలమీద | కోరికలేదాయెనె|| వలపు|| ౩ తుమ్మెదల్గుంపూ
లుగూడి | గుమ్మనిమ్మోతాలేయగ | కమ్మనివిలుకాడునన్ను | లెమ్మ
నితూపులేయసాగె|| వలపు|| ౪ యెంతటినాడాయెనేచెలి | యెనమద
లగోపాలుడు | కంతుకేలికిగలువడాయెనె | గలసిమెలసి యుండబ
యెనే|| వలపు|| ౫ ధరసురామకృష్ణప్రేమ | కరుణలేమగాదెచెలి | కరు
ణనాపై గలుగజేసి | కల్కిలొయిలుతోడితేవె|| వలపు|| ౬

కళ్యాణి — రూపకం.

౧ యింతకోపమేలనేచెలి | యెనమదలగోపాలుకు | కాంత
రొనసుబిల్వదాయె | కన్నెత్తిచూడడాయెనే|| యింత|| ౨ పంతమేలనే
నన్ను | వల్కరించడాయెనేసఖ | దంతివరదునకునున్నాపై | దయయు

లేకయుండెనేచెలి॥ యింత॥ 3 పాపపుడైవామునాపై । పగయొసర్చి
యుండెనే । పగగొనివిలుకాడునన్ను । పట్టిబంధించెనేచెలి॥ యింత॥
౪ యేపుగతూపూలునాపై । యెంచియెంచి నేయుచుండె । తేనెతేపా
కునన్ను । తెలివితప్పించుచుండె॥ యింత॥ ౫ నిక్కిచూడజాయెనేయిటు
నిజముగానకపాయెనే । చక్కగమరుకేళిగూడి । సరసమాడజాయెనే
చెలి॥ యింత॥ ౬ ధరనురామకృష్ణదాసుని । దాతకుదయలేకపాయెనే॥
నీరజాశ్రీతోడితేవే । నిల్వజాలనికనునేను॥ యింత॥ ౮౬

జంఘూటి — ఏకతాళం.

౧ రారవేగ । రాజాగోపాలా॥ రార॥ నారీజనాభనీ । కూరి
మితోనన్ను । గారవించేవేగ । కౌగిటజేర్చా॥ రార॥ ౨ వలదువల
దూ । వైరాములేలా॥ వలదు॥ పాలయంబుగనన్ను । పడరాకబట్టి
యు । కులుకుగుబ్బలుగుమ్మి । గూడిపోవోయి॥ రా॥ 3 ధాటికోర్వ
జాలానురారా॥ ధాటి॥ మాటిమాటికిమరుడు । కూటముజేయుమాని
చాటరాగబాగుమల్ । నేటూలువేసె॥ రా॥ ౪ యోనమదలా । వేణు
గోపాలా॥ యోన॥ ననునాయికెమ్మోవి । నలునాకబట్టియు । చెనకిచూ
చినాదు । చెక్కిలినొక్క॥ రా॥ ౫ దేశాధీశా । దీనజనపోషా॥ దేశా॥
వసుధనావటపల్లె । వరరామకృష్ణుని । గాచిరక్షించేటి । శేషాగిరి
శా॥ రార॥ ౮౭

అశాన — రూపకతాళం.

౧ యింతవిపరీతమేలనె । యింతిహనావిభునకు । కొంతకాల
ము । గడువదాయె । కోరికాలుదీరనాయెనే॥ యింత॥ ౨ పంతమేమొ
దెలియదాయ । ఏక్కలోఘడియుండదాయె । చింతనుంచినన్ను నెపుడు
చెంతజేరియ్యడాయెనే॥ యింత॥ 3 కన్నయెత్తి చూడజాయె । కౌగి
టనుజేర్చడాయె । మన్ననాతో బిల్వడాయె । మనసునాయం । చుం
చడాయె॥ యింత॥ ౪ దోనమానియెంచడాయె । వాసానాపాడ । గిట్ట

24 శ్రీయెనమదల యెనమదలగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

దాయె । శేషశయనుడైనశ్రీ । యెనమదలగోపాలుడు॥ యింత॥
౫ రాకపోక లేదాయె । రామకృష్ణపోషుడిటు । నీకటీగావించిరాకు ।
చిద్విలాసముజేయుచుండె॥ యింత॥ ర్క

కమాచి — అట.

కొత్తగావచ్చితి । అత్తనారింటికి । పొత్తుయెరుగనైతి । పో
వోయినాసామి॥ కొ॥ ౧ పట్టాకావచ్చేపు । పైబాడినీపీటు । చుట్టు
పట్టువారు । చూచీతెనవ్వేరు॥ కొ॥ ౨ ముట్టరాకునన్ను । ముందుగా
నేసివు । కట్టుదప్పియుంటి । కలువనివ్వవేరా॥ కొ॥ ౩ తుంటారిదానా
నె । తూగిపైకొచ్చేపు । కంటబడితెమగడు । కట్టికొగోసాను॥ కొ॥
౪ పొద్దుబోయిరాకు । రద్దిచేటేగాని । వద్దనేయుందూరు । వదినమర
దల్లూను॥ కొ॥ ౫ గద్దారిమాయత్త । గడుసుయాడవిడ్డ । వద్దిజేయు
చునన్ను । వదలిఘడియుండరు॥ కొ॥ ౬ యెనమదలగోపాల । యే
మానుకుంటివై । ఆణదాననుగాన । అదుపులేకున్నానా॥ కొ॥ ౭ రా
మకృష్ణార్చిత । రాకుమాయింటికి రద్దిజేసినన్ను । రచ్చాకుదీతూరు॥ కొ॥

దర్బారు — ఆదితాళం.

౧ అలుకలుజేయుటేరా । అతివలగూడినన్ను । పలుకరించవై
తివి । పోరపోరపోరా॥ ౨ బాలికామమలూతోగూడి । బాసలుజేయు
చూనా । జోలిదియ్యకుంటివి । పోరపోరపోరా॥ ౩ కలువరింతాలు
నీపై । గలుగజేసియునన్ను గలువకయుంటివి । పోరపోరపోరా॥ అ॥
౪ యింతవైరామనాపై । యెనమదలగోపాల । పంతమానాతోసికు
పోరపోరపోరా॥ అ॥ ౫ రావులుబెట్టేవేరా । రామకృష్ణార్చితా పా
పమేమోదెలియదాయె । పోరపోరపోరా॥ అ॥ ౬

కేదారిగౌళరాగం — అటతాళం.

దగునా । దగునా । దగునాయదిసీకు । దేవాకినందాన । దీన
వంరక్షాణ॥ దగు॥ ౧ యాదరించకనీవు । కాదానివిడచీయు । పొడరి

దాయె । చక్కానినాసామి । యెక్కానమైతీన॥ దగు॥ 3 కమ్మని
కెమ్మోవి । యుమ్మానిగోలిరా । యమ్మానకాగీలి । నిమ్మానివిడచూ
ట॥ ద॥ ౪ యోనమదలగోపాల । యడబాసినాయెడ । కనికారమును
మాని । కలనైనదలపావు॥ ద॥ ౫ రామకృష్ణార్చిత । ప్రేమజూపినా
దు । కామాముదీర్చాక । కఠినచిత్తమునుంచ॥ ద॥ ౫౦

దర్బారు — అట.

యింతకంటెనన్ను । యింకేమిజేసూను । యింకొంతాయు
న్నదా॥ యిం॥ ౧ కాంతాలగూడియె । కాంతములుజేసీయు । కంతు
జచకుడునాతో । కలువాకయుండేనా॥ యిం॥ ౨ చక్కానివాడనని ।
యెక్కువగాశ్రీల । పక్కలాబెట్టాకు । పవళించుచుండేనా॥ యిం॥
3 విషయాముజుట్టినే । వేసుకొమ్మనియిస్తే । వడివడిగాబోయి వనితా
లకిచ్చెనా॥ యిం॥ 3 చిరచీరలాడూను । చిందూలుద్రోక్కిన । చీరె
లెత్తుకబోయి । చేడేలకిచ్చేనా॥ యిం॥ ౫ యాదరించకనన్ను । యన
మదలగోపాలు । కాదానివిడచీయు । కడకుదీశేశేనా॥ యిం॥ ౬ రా
మకృష్ణార్చిత । ప్రేమలేకనునాపై । భామాలగూడిన । స్థంగపర
చెనుగాని॥ యిం॥ ౫౧

కాంబోజిరాగం — ఆదితాళం.

౧ మాటికిని పలుమాటలేటికిరా । వయ్యారిసామిగ॥ మాటి॥
బోలెలాతోగూడినీవు । వాటమూగదిరుగుచూను । చీటిమాటిగొచ్చి
నన్ను । చేటలాతోచెరిగేవేలా॥ మాటి॥ ౨ బూటకాపుమాటలాను
తేటగానుజెప్పినాతో । యీటెగతైలాతోగూడి । యుండుటేలరా॥
మోటుగాననుజూచినీవు । కూటమూకు రాకవిడచి । పోటిబెట్టిపాల
తులాను । కూటములను జేయుచుండి॥ మాటి॥ 3 పాటలాధరిమాట
లిని । పల్కజాలకయుండినీవు । పాటిదప్పినాతోనీకు । పఠమేలరా॥
పట్టిపట్టిచూచేవేల । వట్టియాళలాకునేడు అట్టెముట్టరాకునన్ను । ఘట్టి

28 శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

శుద్ధకాంబోజి — అట.

మందయానరొయిది | యెందుకొచ్చెనేమి | సుందరాంగుడు
నాడు | పొందులేకుండేను || మం|| ౧ యిందుముఖినేను | యేమాని
యంటినే | యిందిరేకుండెంతో | నిండజేసెనన్ను || మం|| ౨ సుంద
రాంగిపొందు | సందేదనియ్యక | మందారధరుడెంతో | మరగితిరు
గుచునుండె || మం|| ౩ నేరాకపోతిన | నింతిదానివలె | చేరనివ్వడా
యె | చెలియయేమందునే || మం|| ౪ యవతైతాళునమ్మ | యెనమదల
గోపాలు | సవతిమాయలోను | జక్కితానుండేను || మం|| ౫ వసుధ
నాపటపల్లె | వరరామకృష్ణయ్య | దానపోషుడున్నాపై దయదప్పేనే
చేలి || మం|| ౫౯

సవరోజు — ఆదితాళం.

అల్కుజేసి ప్రియుడునాతో | పల్కుడాయెనే | చుల్కుదనము
జేసినన్ను | చూడడాయెనే || యిటుచూడడాయెనే || అల్కు|| ౧ సఖి
యరొనాసఖుడునాతో | సరసమాడజే | యికనుయేమిసేతునే యల
నాగరొవిననే || మదినిల్వదాయెనే || అల్కు|| ౨ పట్టరానిపట్టునాపై | పతి
యుబట్టెనే | వట్టిదేనేనెరుగనట్టి | వాదులేసెనే || అపవాదులేసెనే || అ||
౩ వట్టియాశలూనుబెట్టి | వల్లకుండేనే | యెట్టిదొయిది యేమిశేతు |
యేమనందునే || యింకేమనందునే || అల్కు|| ౪ యెనమదలాగోపాలుడు
యెంతజేసెనే | యన్నరానిబాములునా కెన్నోబెట్టెనే | నన్నుచిన్నబు
చ్చెనే || అల్కు|| ౫ రామకృష్ణుడున్నాపై | ప్రేమవిడచెనే | కాము
కేళిసాడకుండ | కట్టిబెట్టెనే | పెద్దవట్టుబెట్టెనే || అల్కు|| ౫౯

కాంబోజి — ఏకతాళం.

నేజాణగానుసామి నేచిన్నదానాను | నన్నువిడనాడాకురా ||
౧ ఆటగల్గినచోట | పాటఅందములేదు | ఆటపాటలున్న అభినాయ
రుచిలేదు || ఆటపాటలుగల్గి అభినాయరుచియుంటే | నూటికొకమా

యిన । తేటాగయుండాడు॥ నే॥ ౨ విద్యగల్గినచోట । వివరాములే
కుండు । విద్యవివరములుంచే । వివరాణమూలేదు । విద్యవివరము
గల్గి । వివరాణగల్గిన ॥ అర్దాముగనలేదు । వ్యర్థాపుమనుజులు॥ నే॥
౩ ధనముగల్గినచోట । దాత్రుత్వమునులేదు । ధనదాత్రుత్వములుం
చే । తగినవర్తనలేదు॥ ధనదాత్రుత్వములుండి తగినవర్తనయుంచే
వినయాములేకుండా । విర్రవీగుచునుండు॥ నే॥ ౪ అన్నివిద్యలున్న
అందచందమునున్న । యెన్నెన్నోవిధమూల । యెంచిజూచినగాని॥ అ
న్నివిద్యలుగలుగ । అందచందముగలుగ । వినయూడైనరామ । కృ
ష్ణార్చితనిమహిమ॥ నే॥ ౬౦

జంఝూటి — ఏకతాళం.

౧ మాటలేలా । మదనగోపాలా॥ మాట॥ సూటిపోటిగనన్న
చుల్కానజేసీయు । కూటామువిడచినన్ । కూయాటలేలా॥ మా॥
౨ కోపమేల । గొప్పసీకేలా॥ కోప॥ పాపానికొడిగట్టి । పల్కజాలక
నాతో । తేవతేవకునన్న । తిట్టూటయేలా॥ మాట॥ ౩ తగదుతగదు
తామాసమేలా॥ తగదు॥ వగలాడిమాటాలు । తగునానివినినాపై । భ
గభగలాడేపు । బాలగోపాల॥ మాట॥ ౪ యేనమదలా । వేణుగోపా
లా॥ యేన॥ అనయామునీవున । న్నారాడిజేయూట । వినసాంపుగా
దాది । విమలచరిత్రా॥ ౫ అదపులేలా । కదపూలగోలా॥ అదపు॥
పదపదనావాటపల్లె రామకృష్ణ । హృదయాబ్జములయందు । యండి
రావేలా॥ మా॥ ౬౧

బేహగ్ — అట.

౧ ఘడియఘడియకు అలుకగలదాటెకొమ్మా । విడియాములే
దాయె । యెడబాసెనమ్మా॥ ఘడి । ౨ మాటాడడాయేను । మగువ
యేమందూ । పోట్లాడిపోయేనె । పొలతీరావినవే॥ ఘ॥ ౩ చాటూ
గబిలచీయు । నవతీనినాతో॥ పోట్లాటబెట్టియు । పోవుచుంటాడె॥ ఘ॥

౪ యెనమదలగోపాలు | డంతాటివాడే | కనికారమునులేదు | కఠిన
చిత్తాః ఖు || ౫ నిమ్మాదిగాబోయి | నలతారాసీవు | రామకృష్ణార్చి
తుని | రమ్మానియనివే || ఖుడి || ౬

భూపాళం.

౧ తెల్లవారవచ్చే దేవాకులోత్తామూ | దేవాకినందానలేరా
కల్లాగాదుదిక్కులెల్ల తెల్లవారె | నల్లానినాసామిలేరా || ౨ రోట్లుచప్పు
ల్లాయె | కోళ్లగుంపులుగూసె | వేళాయెయింతాటలేరా | నీళ్లుతెచ్చే
వారివేళ్లాయెసామిసీ | కాళ్లాకుమొక్కేనులేరా || ౩ గొల్లభామలురే
వల్లెవాడలనుంచి | చల్లలమ్మవచ్చేలేరా | యిల్లాండ్లకిదిచెల్ల దల్లారివ
చ్చేను | వల్లాకాదుయిప్పుడులేరా || ౪ యిల్లుచేరువకాదు యీవేళవే
గామె | వెళ్లవలెనుసామిలేరా | వల్లాజూచిరేపు వచ్చేదమాగాని |
వల్లాభయింతాటలేరా || ౫ నీళ్లల్లోబాడాలు నెరువాకదీసేను | నెరజా
ణమాయత్తలేరా | కూళ్లమారితోత్తు కుంటికథలుజెప్పె | కూతూరు
యున్నాదిలేరా || ౬ చిత్తచంచలబుద్ధి చిత్రాంగిపిన్నత్త | కొంపగుత్త
లమారిలేరా | మెత్తానిగుణమూల పిన్నత్తకూతూరు | కత్తివంటిది
సామిలేరా || ౭ కొత్తాదినాతోడికోడాలుతిత్తీలో | కొడవాలివంటిది
లేరా | అత్తమామలకన్న ఆజ్ఞజేసెటితాత | ముత్తావలున్నామలేరా ||
౮ తినకరుచులుజెప్పు ధీరూడుమాబావ | దేశదిమ్మరివాడులేరా | వె
నుకతియ్యకతప్పు వెతకందివుతికేను | వెర్రివాడుమగడులేరా || ౯ కన
కవైఖరివ్రాయ | గలచిత్రకారూడు | గడుసువాడుమరదిలేరా | వె
నుకకథలుజెప్పి | విధముదెప్పిటిశుష్క | వేదాంతిమామామలేరా ||
౧౦ రద్దివచ్చునునేడు రచ్చాలనీసాటి | రాజాలువింటేనులేరా | బద్ధ
వయిరముయింట్లో | బలువూగవచ్చును బలభద్రదానాయాకాలేరా ||
౧౧ అచ్చంపురాగీడి అలకాలముంగీర | అందెకనుపడలేదులేరా | ప
చ్చాలుచెక్కిన పాపాటచేర్చుక్క | పక్కాలోపడిపాడెలేరా || ౧౨ ప
చ్చానిబంగారు పౌజాలకమ్మలు | పతకామువూడిందిలేరా | ప్పె

చ్చయినావడ్డాణమేమా యెనోకాని । వేతగావలేసామిలేరా॥ ౧౩ సర
సంపుజడబిళ్ల అరశిజూచితేవెన్ను । వరుసూకుపాయేనులేరా । వరస
నల్లాపాము చాలూరయిపొద్దు । చేరేదయింటికిలేరా॥ ౧౪ యియ్యా
ధూతోటి । సయ్యాటలెందాక । చెయ్యదలచినావులేరా । వయ్యా
రియెనమదలా । అయ్యగోపాలూడ । కుయ్యానించీవేగలేరా॥ ౧౫
ధరలోనావటపల్లె । వరరామకృష్ణయ్య । వరదూడవేగామెలేరా । క
రిరాజవరదూడు । కరుణించివేగామె । గిరిరాజనుతనుతలేరా॥ ౧౬

హిందుస్తానితోడి — అట.

౧ గంధమిదుగోగోపబాలక । పొందుగానీవందుకో । చంద
నాకర్పూరఅగరు । అందముగనీవలదుకో॥ గంధ॥ ౧ యిందుముఖినే ।
గంధమలదను । తొందరగనే బోవలె । సుందరాంగిజూచితేనను । నిం
దెపాలుగజేనునే॥ యిందు॥ ౩ మల్లెపువ్వులహారమిదుగో । వల్లభామె
డవేనుకో । కొల్లలుగరతి । కేళిసుఖమును । కోర్కెదీర్చువేగమే॥
గంధ॥ ౪ మందయానరొ । మల్లెపువ్వుల । దండలిప్పడువల్లనే । సుం
దరీననుజూచితేనూ । వాసనల్పొడగట్టునే॥ యిందు॥ ౫ పూలదండ
లనందుకొనియివి । పుండరీకుడవేనుకో । పూలపాన్పునపచ్చలించుము ।
పొద్దుబా యెనువేగమే॥ గంధ॥ ౬ పువ్వుబోణిపోవలేనె । పొద్దుచాలా
బా యెనే । పువ్వులహారమువేసితేయా । పొలతినినుబాధించునే॥ యిం॥
౭ ముద్దులివ్వుముమోహనాంగుడ । దిద్దుకొనినేనొచ్చితీ । వద్దుపొమ్మ
నతగదునీకును । వాంఛదీర్చుమువేగమే॥ గంధ॥ ౮ పల్లవాధరిముద్దు
లిప్పడు । పల్లగాదికమానవే । అల్లరిపాలవుదునేను । అతివసన్నిడనా
డవే॥ యిందు॥ ౯ ధరనుశ్రీ యనమదలవేణు । గోపబాలకన్యాయ
మా । వరకవీందుడు । నావటాపల్లె । రామకృష్ణాపోషకా॥ గంధ॥
౧౦ సరసిజాతీ । వేగమలదవె । నకలగంధం । బగరులు । సరసన
ల్లాపంబులాడెద । సఖయారోవిరులేయవే॥ యిందు॥ ౧౧ కొమ్మపువ్వు

102 శ్రీ యెనమదల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు.

లహరములును | కోటిమన్నధతేజుకు | నిమ్మదిగమెడవేళిచందన | మిం
తెనగమెబూసెనూ || గంధం ౬౪

పూరికళ్యాణి — అటతాళం.

కృష్ణసీకుహారాతీ | కృపనుంచిజేకొనూము | నిష్టతోడనిచ్చి
తీని | నీరాజులోచానముద్దు || కృ || ౧ గజ్జలూనుఅందెలూను | ఘల్లు
ఘల్లుమోయాగను | ముజ్జగంబులన్నీదిరిగి | నజ్జనూలబోచేబాల ||
కృ || ౨ రాధరుక్మిణీనత్య | భామామనోహరుడ | యాదావవంశాబ్ధి
చంద్ర | మాధావజేకొనుమయ్య || కృ || ౩ చిద్విలాసశ్రీముకుంద |
శ్రీహరిశ్రీవేణులోల | భద్రమూగజేకొనూము భక్తవత్సలాగోపాల
కృ || ౪ నయ్యమూలొదాసులూను | కుయ్యాలించికనికరమున | న
య్యనరక్షించేమరు | నయ్యగోపాలబాల || కృ || ౫ రామకృష్ణదాన
పోష | తేమమూగయేలుమయ్య | కామక్రోధమోహమూలు కడ
కుద్రోసి గావుమయ్య || కృష్ణ || ౬౫

పిందుస్తానికాఫి — అటతాళం.

౧ హరితిజయరామునకును | హరితివ్వరే | హరునివిల్లువిరచి
నట్టి హరికీవేగమే || హరితి || ౨ సుందరాంగుడయినమా | యిందిరే
శుకూ | మందయానలందరు | ఆనందముగనూ || హరితి || ౩ మందర
గిరిధారుడయినమాధవునకూ | యిందుముఖులుగూడి గో | విందూన
కునూ || హరితి || ౪ పొందుగశ్రీ యేనమదలపురనివాసుకు | కుందరద
నలందరుమూ | కుందునకునూ || హరితి || ౫ కామజనకుడయినశ్రీ
కమలనాభుకు | రమణులంతగూడి రామ | కృష్ణపోషకు || హరితి ||

సురట — ఏకతాళం.

౧ రఘుకులంబునబుట్టి | రాజావైవిలశిల్లి | ఖగపూనదనుజాల
పూతజేసి || ఆగామకల్పిత | అమితదయాపారా | బోగిభూషణక్షత ||

శ్రీ దక్షిణమండల వేదములో పాటపాఠమునాడ న్నంగారితో నాట

భూగళాయనరామః॥ మం॥ ౨ శ్రీతానీతాటకీగూర్చి । యతులయ
గాది । శ్రీతానీతాటకీరాత । నాతీజేసి । శ్రీతానీతానుహారుని । విద్య
మెవిరచి । శ్రీతానుపెండ్లాడి । భూతికెక్కినరామః॥ మం॥ ౩ ఘట్టిగ
మీతంకి । పట్టాభిషేకాము । గట్టదాలచివా । శిష్టుబిలచీ । చుట్టల
కెల్లాను । శుభ లేకలంపింప । గుట్టుదేలసికైకా । రట్టుజేసునరామః॥
మం॥ ౪ ఘట్టిగవనమూన । దిట్టముగానడగిన । బెట్టవరములురెండు
బయలుజేసి । పట్టాముభరతునకు । గట్టిరామునిబంపు । చట్టాకుననియే
ను । జగదాభినుతరామః॥ మం॥ ౫ శ్రీతాలక్షణగూడి । పాతాకలడ
వీకి । చేతవిల్లుబూని । జారగానే॥ పాతూపదెలశినం । శ్రీతానీతా
మునులు । సతతామునినుగొల్పు । జయరామరఘురామః॥ మం॥ ౬
మాయప్రమగమునువేగ । వేయబోవగానె కాయవస్త్రముగట్టి । దశ
కంధరూపేముబిచ్చంబాని । వెలదీనియుడిపించి । శ్రోహలేనిసీ తాను
చోరుడైగొనెరామః॥ మం॥ ౭ అన్నదమ్ములుమీ । రతివేగిరమునాను ।
యినజానొద్దకుబోయి । హితవుజేసి॥ అనుపామబలశాలి । అయినవా
లినిజంపి । వానారబలమునీ । వశముజేసుకురామః॥ మం॥ ౮ సంగతి
గావేలి । వుంగారమియ్యగ । అంగానకునువేగ । హనుమంతుడూ
శుంగారమయినతా । రంగానముద్రాము । ప్పొంగచెంగునదాటి ।
పొలతికిచ్చెనురామః॥ మం॥ ౯ సీలూడుజాంబవంతాదీగకపులాతో ।
వారాధిబంశించి । వయిరాముగా॥ కేలూడుఆలంకా । పాదూజేసేద
నుజా । ధీరూనిదుర్గించిన । ధీరూడవౌరామః॥ మం॥ ౧౦ పరమాధ
క్తుండైన । వరచీభీషణుబిలచీ । గరిమతోడుతలంగా । కధిపుజేసి॥
గౌరావముగసూర్య చంద్రాదులావరకూ । స్తిరమూగనేలూమని ।
వరమిచ్చితివిరామః॥ మం॥ ౧౧ సీతానమేతవై । నకలవానరులాతో ।
నోకేతపురమూన । దాతవనుచూ॥ పాతాకులనుదుర్గించి । పరమభక్తు

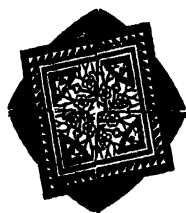

శ్రీ యోగమండల వేణుగోపాలస్వామిమీద శృంగారకీర్తనలు

లతోను । ఖ్యాతీగపట్టాభి । పేకూడవై రామ॥ మం" ౧౨ వసుధనా
వటపల్లె । వర రామకృష్ణయ్య । దాసపోవకచిద్వి । లాసప్రభూ॥ వాసీ
గమష్టలు । వయ్యారిరామయ్య । దోసిలోగ్గితిమయ్య । దొరవాస
శ్రీరామ॥ మం" ౬౭

—♦ గద్య ♦—

ఇతి శ్రీ శ్రీరాధాకుక్కుటే సత్యభామమనోహరుండగు
శ్రీ వేణుగోపాలా చరణారవింద మకరందా
స్వాదనేందిదిరాయ మానమానసుం
డును శ్రీమదావటపల్లె వంశిపయః
పారావారరాకాకై రవాపుండును
సుకవిజనవిధేయుండునగు శాశిక
నగోతోద్భవుండును గోపాల
కృష్ణాఖ్యద్వితీయపుత్రుండును
నగు రామకృష్ణదాసప్ర
ణీతంబైన శ్రీకృష్ణజాన
నీలు సంపూర్ణము.

10127

